

PM 2016:162 RVI (Dnr 154-967/2016)

Förslag till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården m.m.

Remiss från Socialstyrelsen

Remisstid den 15 oktober 2016

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Som svar på remissen ” Förslag till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården m.m.” hänvisas till vad som sägs i stadens promemoria.

Föredragande borgarrådet Åsa Lindhagen anför följande.

Ärendet

Socialstyrelsen har remitterat ett förslag till föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården m.m. till staden.

För att öka säkerhet och effektivitet vid ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården och tandvården har Socialstyrelsen tagit fram nya föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel. Nu gällande föreskrifter på området, Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2000:1) om läkemedelshantering i hälso- och sjukvården, trädde i kraft i mars 2000. Föreskrifterna syftar till att modernisera regelverket kring ordination och hantering av läkemedel för att det på ett bättre sätt ska kunna användas i dagens hälso- och sjukvård samt tandvård.

Socialstyrelsen vill med förslaget uppnå en mer effektiv läkemedelshantering samt förtydliga vilket ansvar vårdgivarna och den hälso- och sjukvårdspersonal som ordinerar och hanterar läkemedel har. Den ökade effektiviteten består dels av en anpassning av bestämmelserna till vårdens nuvarande organisation och dels av en förändring som ska säkerställa att rätt personer utför rätt uppgifter och på rätt nivå. En avancerad och läkemedelsintensiv sjukvård kan idag utföras såväl på ett sjukhus som i en patients hem. Att under dessa förutsättningar fortsätta att ha skilda bestämmelser mellan slutna och öppna vård vad gäller delegering av läkemedelshantering framstår, enligt Socialstyrelsen, inte som effektivt. De nya föreskrifterna gör det även möjligt för apotekare och receptarier att överlämna läkemedel till patienter samt ger sjuksköterskor en möjlighet att under vissa förutsättningar justera enskilda patienters läkemedelsdoser. Föreskriftsförslaget är vidare anpassat till den logistiska och tekniska utveckling som skett inom läkemedelshanteringsområdet sedan nu gällande föreskrifter trädde i kraft.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret välkomnar Socialstyrelsens översyn av det nuvarande regelverket, men anser att Socialstyrelsens konsekvensanalys av förslaget är bristfällig. Kontoret anser att det är svårt att utläsa vilka kostnader de nya föreskrifterna kan komma att medföra för kommunsektorn, och förutsätter att, i enlighet med finansieringsprincipen kommer staten att ersätta kommunerna för eventuella merkostnader.

Mina synpunkter

Stockholms stad utför hälso- och sjukvårdsinsatser inom två områden, äldreomsorgen och LSS-insatserna daglig verksamhet och bostad med särskild service. Att Socialstyrelsen moderniserar regelverket för ordination och hantering av läkemedel är något jag välkomnar. Det är positivt att Socialstyrelsen har utarbetat nya föreskrifter och allmänna råd inom området. För att säkerställa en trygg och säker vård är det viktigt att verksamheter som bedriver hälso- och sjukvård har god läkemedelshantering. Det ska vara tydligt vem som ska utföra vilka uppgifter samtidigt som det behöver finnas en effektiv hantering så att personer i behov av medicin ska få det.

Stadsledningskontoret lyfter en del invändningar mot den konsekvensanalys som har gjorts av förslaget. Jag instämmer i att det är viktigt att nya regelverk analyseras på ett allsidigt sätt och att eventuella merkostnader redovisas. Jag önskar därför en tydligare redovisning av tänkbara kostnader för kommunerna utifrån det förslag som nu ligger. I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen ” Förslag till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården m.m.” hänvisas till vad som sägs i stadens promemoria.

Stockholm den 21 september 2016

ÅSA LINDHAGEN

Bilaga

Remissen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Socialstyrelsen har remitterat förslag till föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården m.m. till Stockholms stad för yttrande. Föreskrifterna syftar till att modernisera regelverket kring ordination och hantering av läkemedel för att det på ett bättre sätt ska kunna användas i dagens hälso- och sjukvård samt tandvård.

Socialstyrelsen vill med förslaget uppnå en mer effektiv läkemedelshantering samt förtydliga vilket ansvar vårdgivarna och den hälso- och sjukvårdspersonal som ordinerar och hanterar läkemedel har. Den ökade effektiviteten består dels av en anpassning av bestämmelserna till vårdens nuvarande organisation och dels av en förändring som ska säkerställa att rätt personer utför rätt uppgifter och på rätt nivå.

En avancerad och läkemedelsintensiv sjukvård kan idag utföras såväl på ett sjukhus som i en patients hem. Att under dessa förutsättningar fortsätta att ha skilda bestämmelser mellan sluten och öppen vård vad gäller delegering av läkemedelshantering framstår, enligt Socialstyrelsen, inte som effektivt. De nya föreskrifterna gör det även möjligt för apotekare och receptarier att överlämna läkemedel till patienter samt ger sjuksköterskor en möjlighet att under vissa förutsättningar justera enskilda patienters läkemedelsdoser. Föreskriftsförslaget är vidare anpassat till den logistiska och tekniska utveckling som skett inom läkemedelshanteringsområdet sedan nu gällande föreskrifter trädde i kraft.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontoret tjänsteutlåtande daterat den 9 augusti 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Då nuvarande föreskrifter om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården i vissa delar är otidsenliga välkomnar stadsledningskontoret Socialstyrelsens översyn av regelverket. Kontoret anser dock att Socialstyrelsens kosekvensanalys av förslaget är bristfällig. Det är av underlaget bl.a. svårt att utläsa vilka kostnader de nya föreskrifterna kan komma att medföra för kommunsektorn. I enlighet med finansieringsprincipen förutsätter kontoret att staten ersätter kommunerna för eventuella merkostnader.

Socialstyrelsen föreslår att den som administrerar eller överlämnar ett läkemedel bl.a. ska kontrollera läkemedlets namn eller aktiv substans, läkemedlets styrka och dosering. Stadsledningskontoret anser att detta är positivt ur patientsäkerhetssynpunkt, men konsaterar samtidigt att förslagen ställer omfattande krav på grundläggande kunskaper om läkemedelshantering hos personalen. Förändringen bedöms bli svår att genomföra med tanke på kunskapsnivån om läkemedelsfrågor hos baspersonalen. Förslaget kan komma att innebära att delegeringar till hemtjänstpersonal inte kommer att kunna tas emot från hemsjukvården i framtiden.

Kontoret ser även svårigheter med förslaget om att dokumentation bör ske digitalt. De flesta delegeringar sker inom hemtjänsten med en mängd huvudmän och olika

journalssystem.